

Open brief aan de heer Charles Michel, Voorzitter van de Europese Raad

Mijnheer de Voorzitter,

Op 10 juli presenteerde u uw compromisvoorstel voor het Meerjarig Financieel Kader (MFK) en het herstellepakket. Dit voorstel vormt de inzet van de onderhandelingen tijdens de komende Buitengewone Top van 17 en 18 juli. We beseffen maar al te goed dat de MFK-onderhandelingen traditiegetrouw een moeilijke evenwichtsoefening zijn tussen de lidstaten onderling en tussen de Europese instellingen. De Brexit-onderhandelingen en het standpunt van een aantal netto-betalende lidstaten dat ze niet extra willen bijdragen aan de Europese begroting maakt het er deze keer niet eenvoudiger op.

Als motoren van welvaart en welzijn zijn wij evenwel bijzonder ontgoocheld door het ontstellend gebrek aan ambitie voor de uitbouw van onze kenniseconomie. Zo verschrompelt de initiële budgettaire ambitie voor het onderzoeksprogramma Horizon Europe van een initieel voorstel van 120 miljard euro (in prijzen 2018) verder tot 75,9 miljard euro in het MFK-compromisvoorstel van 10 juli. Dit is een bijkomende daling met 5 miljard euro in vergelijking met het voorstel van de Europese Commissie van mei 2020, dat nog uitging van een budget van 80,9 miljard. Het budget voor het Erasmus + programma daalt verder van 24,6 miljard in mei 2020 naar 21,2 miljard in het voorliggende compromis.

Daarnaast stellen we vast dat u het MFK-budget voor Horizon Europe wil aanvullen met 13,5 miljard euro uit het Europees Herstelfonds (Next Generation Europe; "NGEU"). Deze aanpak stelt twee grote problemen. Ten eerste bevat NGEU gekleurde middelen, waardoor pijler I van Horizon Europe hier geen beroep op kan doen. En laat dat nu precies de financieringsbron zijn voor onder meer de Marie Skłodowska-Curie mobiliteitsacties, de Europese Onderzoeksraad en de Europese onderzoeksinfrastructuren. Dit voorstel snijdt met andere woorden diep in het fundamenteel kennisweefsel van ons continent.

Ten tweede is het een gevaarlijk precedent om de financiering van Horizon Europe deels te koppelen aan Next Generation Europe, een fonds dat van tijdelijke aard is en dat bovendien heel sterk georiënteerd is op het herstel na de covid-19 pandemie. Dit creëert weinig vertrouwen en ondermijnt de waarborgen op structurele financiering in onderzoek, ontwikkeling en innovatie voor de toekomst.

Indien uw compromisvoorstel van 10 juli het haalt, zal het de eerste keer in de geschiedenis zijn dat het budget voor het Europees onderzoeksprogramma in reële prijzen niet stijgt. *Il faut le faire*, in tijden van ongekende crisis, waar onze kennisinstellingen nogmaals en ten overvloede hebben aangetoond dat zij uiterst goed geplaatst zijn om de fundamenteen van de toekomst van Europa te waarborgen. Zonder een ambitieus kennisbudget kan Europa de torenhoge uitdagingen van de Green Deal, de digitale versnelling en het economisch herstel niet aan. Zonder een ambitieus kennisbudget ziet de toekomst er grauw uit en zet het Europa dat zichzelf op het wereldtoneel zo graag promoot als het innoverende en vooruitstrevende continent zich hopeloos te kijk.

“Convergentie, veerkracht en transformatie zijn”, om het met uw woorden te zeggen, basisingrediënten “om de covid-19 schade te herstellen, onze economieën te hervormen en onze samenlevingen opnieuw in te richten”.

Doorheen de geschiedenis hebben visionaire leiders steeds het initiatief genomen om te investeren in wetenschappelijk onderzoek en innovatie als vliegwiel voor economische en maatschappelijke relance in zeer moeilijke tijden. Herlees bijvoorbeeld maar het rapport “Science The Endless Frontier”, dat Vannevar Bush in juli 1945 overmaakte aan president Franklin D. Roosevelt en dat de basis legde voor de National Science Foundation. Of bekijk de gisteren gepubliceerde expliciete aanbevelingen van het Economisch Adviescomité aan de Vlaamse Regering om te investeren in excellent fundamenteel onderzoek.

Als Vlaamse universiteiten en onderzoekscentra rekenen wij op uw visie en leiderschap om de Europese staatshoofden en regeringsleiders te overtuigen van de noodzaak van stevige en toekomstgerichte investeringen in zowel onderzoek en ontwikkeling, als internationale onderwijsmobiliteit. Wij roepen u dan ook op om tijdens de komende Europese Top een drastisch aangepast voorstel op tafel te leggen, waaruit een echt geloof in de kennis en veerkracht van Europa blijkt.

Jo Bury en Jérôme Van Biervliet, Algemene Directie VIB
Luc De Schepper, rector UHasselt
Dirk Fransaer, CEO VITO
Caroline Pauwels, rector VUB
Luc Sels, rector KU Leuven en voorzitter VLIR
Dirk Torfs, CEO Flanders Make
Luc Van den hove, President en CEO IMEC
Rik Van de Walle, rector UGent
Herman Van Goethem, rector UAntwerpen
Koen Verlaeckt, secretaris-generaal VLIR
Willy Verstraete, voorzitter FWO Vlaanderen
Marc-Alain Widdowson, directeur ITG
Hans Willems, secretaris-generaal FWO Vlaanderen